

Om Nils och Ester Wennersten och sonen Göstas uppväxtminnen

Inledning

Denna text är inskannad från de minnen min mamma Birgit skrivit, denna del är från oktober 1980. Jag återger ordagrant texten om Nils och Ester men jag har gjort ett urval om det hon skrivit om min pappa Gösta. Jag har själv dessutom fått många muntliga berättelser som både kompletterar och nyanserar denna berättelse men som jag inte tar in här, tex att jag uppfattat att Nils var anställd med en bra tjänst vid Tidaholms textilfabrik innan han blev egenföretagare och att de exakta datumen och flyttningarna mellan Habo och Höör var lite mer invecklade än vad som står här.

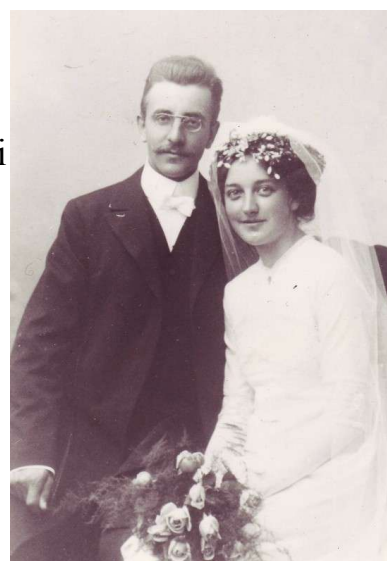
Anders Wennersten, son till Birgit och Gösta, i september 2010

Nils och Ester 1919 m Gösta, Karin, Lars och Ulla

Om Nils och Ester

Nils och Ester gifte sig år 1911. Nils hade utbildat sig till textilingenjör i Borås och England och praktiserat en del i olika industrier i Boråstrakten. Nu startade han ett eget textilföretag i Källebacken i Gustav Adolfs församling tillsammans med en kompanjon. I Källebacken föddes 4 barn, Lars 1912, Karin 1913, Gösta 1915 och Ulla 1917.

Efter brytning med kompanjonen flyttade Nils med familj till Habo och startade ett mattväveri. I Habo föddes de två yngsta barnen, Göran 1920 och Birgitta 1925.

Från åren i Habo har Gösta sina gladaste barndomsminnen, och Habo är hans

barndomsmiljö. Skolan var av varannandagstyp, så det blev många tillfällen att bekanta sig med den omgivande världen. Särskilt lockande var trakterna runt den lilla ån, Öxnan, och de tre uppdämda dammarna. Där lärde sig pojkar simma och åka skridsko. Att bygga dammar i alla bäckar och rännilar var en favoritsysselsättning för Gösta, som också kompletterade dessa byggnadsverk med vägar och stigar. Gösta var också intresserad av de olika maskinerna i väveriet och lärde sig sköta de enklare bland dem. Ofta fick han följa med sin far på el-inspektionsresor till gårdarna runt omkring, eftersom Nils var el-kontrollant för ett försäkringsbolag.

Väveriet bar sig inte, och år 1925 måste Nils göra ackord och sälja både rörelsen och villan. Den 5 oktober 1926, på Göstas 11-årsdag, flyttade de sista familjemedlemmarna till den nya boplatsen, Höör. Här hade Nils med en kompanjon startat en kemtvätt. Den idén höll inte, utan Nils övergick ensam till vittvätt. Med hjälp av pengar från en farbror i Lidköping kunde han bygga en fabrik på en tomt utanför samhället, Kvarnbäck, och bostad inreddes så småningom i samma fastighet. Kundunderlaget var Lund- Malmö, vilket nödvändiggjorde biltransporter, som Nils själv utförde vissa veckodagar. I realskolan var Gösta ledig en veckodag för att hjälpa till med dessa transporter. Karin hjälpte till i tvätteriet, liksom senare Göran.

Ekonomiskt var familjen i yttersta trångmål, eftersom rörelsen inte bar sig. Nils fick då och då tillskott av pengar genom sin välgörare, farbrodern i Lidköping (*Ernst Ludvig, dog i juni 1928*), slutligen i form av ett arv på 20.000, då Nils till barnens förbittring gav 2.000 i tionde till pingstförsamlingen. Ester och Nils var alltid strängt religiösa, med förbudsreligion. Man fick inte svära, dansa, spela kort eller gå på bio och att röka eller dricka "starka" drycker (dit

räknades även pilsner) var förstås förbjudet. I Habo tillhörde de missionsförbundet men gick även i statskyrkan. Intill Habo kyrka låg biblioteket, öppet söndagar. För Lars och Gösta gällde, att böcker endast fick lådas efter genomfört kyrkobesök. I Höör, med allt djupare fattigdom, gick föräldrarna från baptister, via fribaptister, över till pingstvännerna. När sedan förhållandena efter barnens uppväxt lättade, gick marschen tillbaka till statskyrkan. Gösta bröt redan i tio-tolvårsåldern med föräldrarnas religionsuppfattning med svära slitningar som följd.

Odensjö, Hult 1927? Gösta, Ulla, Naima, Göran?, Nils, Ester, Gunnar, Karin, Birgit

Att barnen skulle kunna få någon utbildning efter realexamen låg egentligen utom möjligheternas gräns. Gösta fick slå sig fram för att ta studenten. Han arbetade en del av sin fritid i tvätteriet, han fick mat gratis hos en lärare och även böcker utan kostnad samt alla stipendier som ett litet gymnasium kunde ge. (Endast de låga matpriserna - 8--öre kg för potatis och 12 öre 1 för mjölk t ex - gjorde att familjen inte direkt svalt. En del kläder och tyger fick de från Esters bröder). Den dåliga ekonomin medförde slitningar mellan makarna, och barnen fick ofta sitta emellan i dispyterna. Någon harmonisk barndom hade syskonen inte. De präglades så av oron för växlar och lån,, att de bestämde sig i gemensamma överläggningar, att de aldrig skulle bli fria företagare.

Ester spelade och sjöng ofta och gärna med sina barn. Ofta var det frälsningssånger, som är melodiosa och "lättfattliga". Sådana musikstunder tillhör Göstas ljusaste barn- och ungdomsminnen. Han hade en mycket bra röst, och det var ofta han som sjöng till Esters ackompanjemang.

Ester sent 1920-tal?

Birgits möte med Gösta

Familjerna Wennersten och Holte var gamla vänner. Naima och Ester var ungdomsvänner, och Nils hade studerat i Borås. Familjen Holte besökte Habo under 10-och 20-talen, liksom Wennerstens Odensjö och Linköping. Då Wennerstens bosatt sig i Höör och Holtes fått fast sommarbostad i Odensjö, blev sommarträffar på båda håll en regelbunden företeelse.

Odensjö 1933? Karin, Ulla, Birgit och Gösta nere tv. Naima, Gunnar, Göran?; Ester och Nils vid bordet

År 1931 när jag träffade Ulla började vi brevväxla. Sommaren därpå följde min bror Gunnar och jag med till Höör med Wennerstens bil med cyklar på bilens pakethållare för att återvända med. Då möttes Gösta och jag på egen hand för första gången.

Ulla och jag måste genast vid ankomsten till Höör ner till Ringsjön för att bada och även botanisera, eftersom vi båda var livligt intresserade av växter. Vid stranden pekade Ulla på en enormt solbränd smal yngling och sa att det var hennes bror. Han hade kommit cyklande från annat håll och gav sig inte till känna då, men vi träffades ju sedan hemma. Vid alla besök i Höör, och dit blev med åren åtskilliga, visades vi den största gästfrihet även så tillvida att det alltid ordnades utflykter, mestadels med bil, för att se Skånes slott och andra sevärdheter. De närmaste somrarna träffades vi så gott som årligen.

Nils 1940-tal?